

USVOJENI TEKSTOVI

Privremeno izdanje

P8_TA-PROV(2018)0480

Izvješće o bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji za 2018.

Rezolucija Europskog parlamenta od 29. studenoga 2018. o izvješću Komisije o bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji za 2018. (2018/2145(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Odluku Europskog vijeća od 16. prosinca 2005. o tome da se bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji dodijeli status zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u;
- uzimajući u obzir Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i bivše jugoslavenske republike Makedonije, s druge strane,
- uzimajući u obzir Konačni sporazum za rješavanje nesuglasica kako je opisano u rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a 817 (1993) i 845 (1993), raskid Privremenog sporazuma iz 1995. te uspostavu strateškog partnerstva između Grčke i bivše jugoslavenske republike Makedonije od 17. lipnja 2018., također poznatog kao Prespanski sporazum,
- uzimajući u obzir Okvirni sporazum sklopljen u Ohridu i potpisan u Skopju 13. kolovoza 2001. (Ohridski okvirni sporazum),
- uzimajući u obzir hitne reformske prioritete iz lipnja 2015. koje je Komisija sastavila za bivšu jugoslavensku republiku Makedoniju,
- uzimajući u obzir politički sporazum (takozvani „Sporazum iz Pržina”) četiriju najvećih političkih stranaka od 2. lipnja i 15. srpnja 2015. u Skopju te dogovor četiriju strana o njegovoj provedbi od 20. srpnja i 31. kolovoza 2016.,
- uzimajući u obzir preporuke skupine viših stručnjaka o sustavnim problemima u pogledu vladavine prava od 14. rujna 2017.,
- uzimajući u obzir Berlinski proces pokrenut 28. kolovoza 2014.,
- uzimajući u obzir konačna izvješća OESS-a/ODIHR-a u vezi s prijevremenim parlamentarnim izborima od 11. prosinca 2016., koje je također promatrao Europski parlament, i u vezi s lokalnim izborima od 15. listopada i 29. listopada 2017.,

- uzimajući u obzir izjavu sa sastanka na vrhu EU-a i zemalja zapadnog Balkana od 17. svibnja 2018. i priloženi program prioriteta iz Sofije,
 - uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 28. lipnja 2018. u kojima se podržavaju zaključci o proširenju i stabilizaciji te o procesu pridruživanja koje je Vijeće usvojilo 26. lipnja 2018.,
 - uzimajući u obzir odluku čelnika država i vlada država članica sa sastanka NATO-a održanog 11. i 12. srpnja 2018., gdje je država pozvana da pokrene razgovor o pristupanju savezu,
 - uzimajući u obzir četrnaesti sastanak Vijeća o stabilizaciji i pridruživanju između bivše jugoslavenske republike Makedonije i EU-a od 13. srpnja 2018.,
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 6. veljače 2018. naslovljenu „Vjerodostojna perspektiva proširenja i pojačana suradnja EU-a sa zapadnim Balkanom” (COM(2018)0065),
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 17. travnja 2018. naslovljenu „Politika proširenja EU-a za 2018.” (COM(2018)0450) i priloženi Radni dokument službi Komisije naslovljen „Izvješće o bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji za 2018.” (SWD(2018)0154), kojim se preporučuje otvaranje pristupnih pregovora na temelju ostvarenog napretka te s obzirom na kontinuiranu predanost reformama,
 - uzimajući u obzir Radni dokument službi Komisije o ocjeni Programa gospodarske reforme bivše jugoslavenske republike Makedonije za razdoblje (SWD(2018)0134) i zajedničke zaključke Vijeća o ekonomskom i financijskom dijalogu između EU-a i zapadnog Balkana i Turske od 25. svibnja 2018.,
 - uzimajući u obzir preporuke usvojene na četrnaestom sastanku Zajedničkog parlamentarnog odbora bivše jugoslavenske republike Makedonije i EU-a koji je održan u Strasbourgu 7. i 8. veljače 2018.,
 - uzimajući u obzir proces, takozvani „dijalog Jean Monnet”, s parlamentarnim vodstvom i političkim strankama u Narodnoj skupštini (Narodno Sobranie), pokrenut 17. i 18. svibnja 2018. u Ohridu,
 - uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A8-0341/2018),
- A. budući da provedbom snažnih i uključivih demokratskih reformi te aktivnim poboljšavanjem susjedskih odnosa nova vlada pokazuje kontinuitet u predanosti te države europskoj i euroatlantskoj integraciji; budući da bi napore uložene u reforme trebalo kombinirati s dugotrajnom potporom EU-a provedbi hitnih reformskih prioriteta i mjerljivih ciljeva; budući da su izgledi za članstvo u Europskoj uniji veliki poticaj reformama u bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji, osobito u pogledu vladavine prava, neovisnosti pravosuđa i borbe protiv korupcije; budući da se bivša jugoslavenska republika Makedonija smatra zemljom kandidatkinjom koja je ostvarila najveći

napredak u pogledu usklađivanja zakonodavstva s pravnom stečevinom Unije;

- B. budući da Prespanski sporazum od 17. lipnja 2018. o rješavanju sporova i uspostavi strateškog partnerstva između bivše jugoslavenske republike Makedonije i Grčke šalje prijeko potreban pozitivan signal za stabilnost i pomirenje na cijelom Zapadnom Balkanu, poboljšava dobrosusjedske odnose i regionalnu suradnju te otvara put europskoj integraciji države;
- C. budući da su Grčka i bivša jugoslavenska republika Makedonija dogovorile 11 mjera za izgradnju većeg povjerenja, prvenstveno u područjima pitanja politike i EU-a, obrazovanja i kulture, trgovine i ekonomske suradnje, povezanosti, prava i unutarnjih poslova, kao i zdravstvene suradnje; budući da ove mjere za izgradnju većeg povjerenja već ostvaruju vidljive rezultate;
- D. budući da sve političke stranke i državne institucije imaju dužnost doprinijeti uključivijoj i otvorenijoj političkoj atmosferi te time omogućiti daljnji napredak u postupku pristupanja EU-u;
- E. budući da država mora dodatno ojačati, među ostalim, parlamentarni, zakonodavni i nadzorni kapacitet, sudstvo, poštovanje vladavine prava, slobodu medija i borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije; budući da je potrebno stalno ulagati napore u reforme u području javne uprave, gospodarstva i zapošljavanja, te također temeljito preispitati provedbu Ohridskog sporazuma;
- F. budući da će pristup bivše jugoslavenske republike Makedonije NATO-u doprinijeti miru i stabilnosti u cijeloj regiji;
- G. budući da je 28. lipnja 2018. Europsko vijeće poduprlo zaključke Vijeća od 26. lipnja 2018. kojima je zacrtan put k otvaranju pristupnih pregovora u lipnju 2019.;
- H. budući da je 18. srpnja 2018. Europska komisija pokrenula sporazum o statusu s bivšom jugoslavenskom republikom Makedonijom kako bi se timovima Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex) omogućilo obavljanje zajedničkih operacija s Makedonijom i unutar nje s ciljem upravljanja migracijama i granicama kao temeljnom sastavnicom strategije Komisije za zapadni Balkan;
- I. budući da onečišćenje zraka predstavlja velik problem u makedonskim gradovima i prema najnovijim studijama Finskog meteorološkog instituta i Makedonskog instituta za javno zdravstvo, Skopje i Tetovo imaju najveću koncentraciju finih čestica u zraku (PM_{2,5}) od svih europskih gradova;
- J. budući da je balkanska regija strateški značajna;
- K. budući da se svaka država kandidatkinja pojedinačno ocjenjuje na temelju vlastitih zasluga, i budući da plan pristupanja i tempo pregovora ovise o brzini provedbe i kvaliteti reformi;
- L. budući da su Nikolu Gruevskog makedonski sudovi nakon temeljitog i transparentnog pravnog postupka proglasili krivim za zlouporabu ovlasti te ga osudili na dvije godine zatvora; budući da je više sudova potvrdilo tu presudu i da je odluka stupila na snagu nakon što su sve žalbe bile iscrpljene; budući da je optužen za još četiri dodatna kaznena slučaja o kojima se još uvijek vodi postupak te da je uključen u još pet

aktualnih kaznenih istraga;

Sveobuhvatno provođenje reformi i dobrosusjedski odnosi

1. pozdravlja snažnu političku odlučnost vlade da u potpunosti provede Sporazum iz Pržina i hitne reformske prioritete što će rezultirati pojačanim naporima u pogledu reformi povezanih s EU-om, i to na temelju suradnje među strankama i etničkim skupinama i savjetovanja s civilnim društvom, te ističe važnost ovih nastojanja za europsku budućnost države; potiče novu vladu da održi pozitivan zamah i osigura napredak, ubrzanje i potpunu provedbu reformi u vezi s EU-om na transparentan i uključiv način; potiče na podršku članstvu bivše jugoslavenske republike Makedonije u euroatlantskim organizacijama u svrhu povećanja sigurnosti u regiji;
2. posebno pohvaljuje pozitivnu diplomaciju i aktivne napore uložene u izgradnju povjerenja koji vode do kompromisa, rješavanja otvorenih bilateralnih pitanja i promicanja dobrosusjedskih odnosa; naglašava da bilateralna pitanja ne bi smjela ometati postupak pridruživanja EU-u; toplo pozdravlja činjenicu da je 14. veljače 2018. na snagu stupio Sporazum o prijateljstvu s Bugarskom, koji bi trebao osigurati dugotrajne i miroljubive dobrosusjedске odnose između dviju država;
3. pozdravlja Prespanski sporazum od 17. lipnja 2018. između Grčke i bivše jugoslavenske republike Makedonije i pohvaljuje obje strane zbog ulaganja znatnih napora s ciljem postizanja obostrano zadovoljavajućeg rješenja predmetnog problema; pozdravlja to što je parlament bivše jugoslavenske republike Makedonije ratificirao taj sporazum 20. lipnja i 5. srpnja 2018. smatra da je u interesu građana države da svi politički akteri i civilno društvo djeluju na konstruktivan način i djeluju u skladu sa svojim povijesnim odgovornostima; potiče stranke da interesima svoje države daju prioritet u odnosu na stranačko-političke interese, da na odgovarajući način obavijeste svoje građane o sadržaju i učincima sporazuma te da s dužnom pažnjom dovrše sve interne postupke za ratifikaciju i provedbu tog strateški važnog sporazuma, čime će se okončati dugotrajna geopolitička neizvjesnost i uspostaviti dobar primjer za mir i stabilnost u regiji; ističe važnost referenduma od 30. rujna 2018. u vezi s pristupanjem bivše jugoslavenske republike Makedonije EU-u i NATO-u;
4. uzima u obzir rezultate referenduma od 30. rujna 2018.; naglašava potrebu za daljnjom potporom euroatlantske budućnosti države i provedbom Prespanskog sporazuma od 17. lipnja 2017. ohrabruje vladu u Skopju da poduzme sve potrebne i moguće korake da bi ispoštovala odredbe Prespanskog sporazuma, što otvara vrata pristupnim pregovorima EU-u i NATO-u;
5. pozdravlja činjenicu da je 19. listopada 2018. u makedonskom parlamentu (Sobranie) izglasano pokretanje postupka izmjene Ustava kako bi se provele odredbe utvrđene u Prespanskom sporazumu; poziva sve političke stranke da u sljedećim koracima postupka izmjene nastave surađivati u duhu zajedničke odgovornosti; ponovno ističe svoju snažnu potporu europskoj i euroatlantskoj budućnosti te zemlje te potiče vladu i parlament da nastave raditi na reformama kojima će se utri put pristupanju EU-u; potiče posebnog javnog tužitelja i sudove da provedu neovisne istrage u vezi sa svim neriješenim slučajevima političkih nepravilnosti i kaznenih djela te da odgovorne privedu pravdi;
6. pozdravlja diplomatska nastojanja države da održi bilateralnu i regionalnu suradnju s

Albanijom i izgradi nove kvalitetne odnose na području trgovine, izvršavanja zakonodavstva, borbe protiv prijevара i sprečavanja terorizma;

7. podsjeća da je država već postigla visoku razinu usklađivanja s pravnom stečevinom EU-a; ipak, žali zbog činjenice što dio tog zakonodavstva još nije proveden; prima na znanje napredak u usklađivanju s deklaracijama EU-a i odlukama Vijeća o zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici i ističe važnost postupnog postizanja potpune usklađenosti koja je preduvjet za euroatlantsku budućnost zemlje;
8. prima na znanje napredak ostvaren u javnom sektoru prihvaćanjem strategije za reformu javne uprave i programa reforme upravljanja javnim financijama; poziva vladu da osigura potpunu provedbu tih reformi; potiče državu da dodatno ojača profesionalnost poboljšanjem transparentnosti i pravedne zastupljenosti i jamčenjem potpunog pridržavanja zapošljavanja u javnom sektoru na osnovi zasluga;
9. najoštrije osuđuje napad na državni parlament 27. travnja 2017., koji predstavlja napad na demokraciju i tijekom kojeg je nekoliko parlamentarnih zastupnika i novinara zadobilo teške ozljede te poziva da se počinitelji identificiraju i privedu pravdi; pozdravlja trenutnu istragu i suđenje za isto; naglašava da bi uspostava odgovornosti za ove oblike nasilja trebala biti nastavljena u skladu sa zakonom te na transparentan, nezavisan i prikladan način; nadalje, osuđuje bilo kakav oblik ometanja i zlouporabe postupaka parlamenta ili predsjedničkih ovlasti koje krše Ustav;
10. u potpunosti podržava preporuku Komisije i potonju odluku Vijeća, kojima se lipanj 2019. postavlja kao datum otvaranja pregovora o pristupanju, čime se odaje priznanje naporima uložnim u provedbu reformi; smatra da će brzo otvaranje postupka analitičkog pregleda i pregovori za pristupanje EU-u poduprijeti i produbiti zamah reforme; smatra da bi otvaranje pregovora pružilo daljnji poticaj za demokratizaciju i poboljšalo nadzor i odgovornost;
11. pozdravlja službenu pozivnicu kojom je NATO 11. srpnja 2018. pozvao tu državu na početak pregovora o pridruživanju organizaciji;
12. smatra da bi članstvo bivše jugoslavenske republike Makedonije u NATO-u moglo pridonijeti postizanju veće sigurnosti i političke stabilnosti u jugoistočnoj Europi; poziva sve države članice EU-a koje su članice NATO-a da aktivno podupru pristupanje Makedonije NATO-u;
13. podržava nadolazeći prelazak države u drugu fazu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i njezino uključenje u Jadransko-jonsku inicijativu te poziva Vijeće da uključi državu u Strategiju EU-a za jadransku i jonsku regiju;

Demokratizacija

14. pozdravlja početne korake poduzete u cilju ponovnog uvođenja kontrola i ravnoteže te u cilju sve većeg uključivanja kroz mjere kojima se poboljšava okruženje u kojem posluju nezavisne nadzorne institucije, mediji i organizacije civilnog društva; pozdravlja konstruktivni dijalog između vlade i organizacija civilnog društva i ulogu koju su one imale u osiguravanju sustava provjere i ravnoteže; ističe da bi temeljne izmjene trebalo uvoditi u uključivoj i otvorenoj političkoj atmosferi;
15. cijeni napore vlade usmjerene na sprječavanje nazadovanja i ukidanje preostalih

elemenata koji upućuju na talački položaj države i potiče povećanje tih napora; podsjeća na to da je bivša jugoslavenska republika Makedonija bila vodeća država u postupku pristupanja EU-u na početku 21. stoljeća;

16. pozdravlja poboljšanja izbornog zakonodavstva, ali naglašava potrebu za pravovremenom revizijom izbornog zakona na način da se uzmu u obzir preporuke OESS-a/ODIHR-a, Venecijanske komisije i GRECO-a o financiranju kampanja i o političkim strankama; naglašava da su potrebni dodatni naponi kako bi se spriječili i istražili bilo kakvi oblici zastrašivanja glasača; potiče političke stranke da demokratiziraju svoje interne postupke donošenja odluka;
17. poziva vlasti da dovrše prekinuti popis stanovništva koji bi mogao pružiti precizne statističke podatke o stanovništvu koji bi služili kao osnovica za razvojne programe vlade i odgovarajuće planiranje proračuna, uz organiziranje izbora i izračunavanja rezultata izbora;
18. pozdravlja nastavak sastanaka Zajedničkog parlamentarnog odbora bivše jugoslavenske republike Makedonije i EU-a i potiče daljnji konstruktivan rad unutar tog interparlamentarnog pravnog okvira;
19. pozdravlja pokretanje procesa, takozvanog „dijaloga Jean Monnet”, u Ohridu 17. i 18. svibnja 2018., nakon čega su sve stranke jednoglasnom odlukom donijele etički kodeks; potiče radnu skupinu za reforme i rad Saborne da pregledaju Poslovnik Europskog parlamenta te iznesu prijedloge izmjena i vremenski okvir za njihovo donošenje u prioritnim područjima navedenima u zaključcima iz Ohrida; potiče sve dionike uključene u politički postupak da nastave osnaživati kulturu kompromisa i konstruktivni politički dijalog, posebice među zastupnicima u parlamentu, te da se suzdrže od bilo kakvog ometanja koje bi moglo štetiti djelotvornom funkcioniranju parlamenta;
20. preporučuje da makedonski parlament maksimalno iskoristi svoje nadzorne i zakonodavne funkcije, pritom oštro ograničavajući korištenje hitnih postupaka koji potkopavaju parlamentarni i javni nadzor; poziva na uspostavu djelotvornog nadzora obavještajnih agencija, praćenja ljudskih prava i temeljnih sloboda u zemlji;
21. pozdravlja znatne korake koje je vlada napravila kako bi postupno ponovno uspostavila kulturu kompromisa obraćanjem svim dionicima, uključujući i oporbu, s ciljem osnaživanja demokracije i vladavine prava uz iskrenu želju za reformama koje bi se provele na uključiv i transparentan način;
22. poziva na početak učinkovite provedbe strategije za reformu javne uprave te na uspostavu jasnih granica odgovornosti; ističe važnost zapošljavanja na temelju zasluga i otvorenog natjecanja za sva radna mjesta i poziva na povećanje kapaciteta za upravljanje ljudskim resursima; poziva na poboljšanje mjera za povećanje sposobnosti sektorskog i financijskog planiranja u javnoj upravi;
23. pozdravlja jačanje vladinih procesa decentralizacije uz usvajanje akcijskog plana za decentralizaciju i razvoj za razdoblje od 2018. do 2020. kao važan korak prema rješavanju problema slabog financiranja i razine usluga u općinama;
24. pozdravlja sadašnje napore za promoviranje dobrog upravljanja, odgovornosti i slobode

medija, za povećanje transparentnosti i poboljšanje pristupa javnim informacijama, uključujući objavu izdataka državnih institucija; poziva na daljnje korake kojima će se jamčiti pravo građana na pristup javnim informacijama; poziva na daljnje ulaganje napora kako bi se povećala uključivost procesa donošenja odluka te kako bi se poboljšala koordinacija među institucijama;

25. poziva na daljnji napredak u digitalizaciji javnih informacija kako bi bile pristupačnije, te potiče vlasti na pronalazak inovativnih e-rješenja kojima bi se povećala transparentnost, pojednostavio pristup javnim informacijama te smanjila s tim povezana birokracija;

Vladavina prava

26. podsjeća na to da su pravilno funkcioniranje pravnog sustava i učinkovita borba protiv korupcije od najveće važnosti u postupku pristupanja EU-u;
27. pozdravlja strategiju za reformu pravosuđa s ciljem obnove neovisnosti sudstva, povećanja odgovornosti i profesionalnosti, zaustavljanja političkog upletanja i selektivne pravde te poziva vladu države i druge aktere da pojačaju napore za odgovarajuću provedbu strategije za reformu pravosuđa uvođenjem ispravnih mehanizama nadzora i procjene; ističe potrebu za dovršetkom zakonodavnih izmjena u skladu s preporukama Venecijanske komisije; poziva na kontinuiranu prilagodbu i provedbu mjera predviđenih strategijom za reformu pravosuđa; ističe da se treba uložiti dodatan trud u obranu pravosuđa od političkog upletanja;
28. pozdravlja uspostavu Vijeća za pravosudnu etiku u siječnju 2018. i organizaciju treninga Sudačke i tužiteljske akademije o etičkom ponašanju za suce da bi se spriječili sukobi interesa i uspostavile antikorupcijske mjere;
29. i dalje je zabrinut zbog raširene korupcije i pozdravlja početna postignuća u njezinu sprječavanju te pokretanju sudskih postupaka zbog nje; zabrinut je zbog ograničenog broja pravomoćnih presuda u slučajevima korupcije na visokoj razini, no prima na znanje prve sudske presude u slučajevima korupcije i zloupotrebe moći te događaje od 27. travnja 2017.; poziva na nastavak napora za uspostavljanje evidencije istraga, kaznenih postupaka i pravomoćnih osuda u slučajevima korupcije na visokoj razini i u slučajevima organiziranog kriminala; pohvaljuje rad Ureda posebnog tužitelja koji se odvija u teškim okolnostima te je i dalje zabrinut zbog napadanja i opstruiranja njegova rada te zbog nedostatka suradnje drugih ustanova;
30. poziva vlasti da pojačaju borbu protiv pranja novca i sukoba interesa uspostavom i jačanjem kapaciteta skupina za borbu protiv korupcije, kriminala i za financijske istrage, te zamrzavanjem, oduzimanjem, povratom i upravljanjem imovinom; poziva vlasti da uspostave evidenciju istraga i kaznenih postupaka i da povećaju broj osuda u slučajevima pranja novca i financijskog kriminala na visokoj razini; pozdravlja donošenje zakona o zaštiti zviždača koji osigurava bolju zaštitu zviždača i osnažuje antikorupcijsku politiku vlade; poziva na hitnu reformu zakona o borbi protiv korupcije, financijskoj kontroli i javnoj nabavi; potiče reforme općeg pravnog okvira kako bi Državna komisija za sprečavanje korupcije dobila jasne ovlasti i mogla potpuno nezavisno raditi te kako bi Ured javnog tužitelja protiv organiziranog zločina i korupcije mogao redovno obavljati istrage;

31. ističe da su korupcija i organizirani kriminal široko rasprostranjeni u regiji te da predstavljaju i prepreku demokratskom, socijalnom i gospodarskom razvoju zemlje; smatra da je regionalna strategija i pojačana suradnja između svih zemalja u regiji ključna za učinkovitije rješavanje tih pitanja;
32. poziva na političku i pravnu odgovornost za kaznena djela, uključujući kaznena djela u vezi sa skandalom prisluškivanja telefonskih razgovora; potiče Parlament da dovrši reformu obavještajnih službi te time osigura prikladan vanjski nadzor sigurnosnih i obavještajnih agencija;
33. poziva vlasti da poduzmu odlučne mjere za razbijanje kriminalnih mreža koje se bave trgovinom ljudima, oružjem i drogom te da povećaju institucionalni kapacitet i međuinstitucionalnu suradnju između agencija za izvršavanje zakonodavstva, te poboljšaju evidenciju istraga, kaznenih postupaka te pravomoćnih presuda;
34. prima na znanje napore i konstruktivnu ulogu koju zemlja igra u rješavanju europske migracijske i izbjegličke krize; poziva na daljnje ulaganje napora i daljnja poboljšanja u sustavu azila i upravljanju migracijama; potiče državu da poveća i produbi uzajamno korisnu regionalnu suradnju i partnerstvo s Frontexom novim sporazumom o statusu u cilju razbijanja mreža trgovine ljudima;
35. ističe da je potrebno zajamčiti da se s izbjeglicama, osobito sa ženama i djecom koja se prijavljuju za azil u državi ili prolaze njezinim državnim područjem, postupaju u skladu s međunarodnim zakonima i zakonima EU-a;
36. smatra da je nužno da vlasti nastave ulagati i pojačaju ulaganje napora u suzbijanje islamskog radikalizma i stranih terorista; poziva na provedbu tih napora povećanom suradnjom između sigurnosnih agencija i organizacija civilnog društva, religijskih vođa, lokalnih zajednica i ostalih državnih institucija na području obrazovanja, zdravstva i sektora socijalnih usluga; poziva na to da sigurnosne službe kontinuirano prate strane borbe koji se vraćaju, na njihovu odgovarajuću ponovnu integraciju u društvo te na stalnu razmjenu informacija s tijelima EU-a i susjednih zemalja;
37. poziva na daljnja poboljšanja pravosudnog sustava za djecu; poziva nadležna tijela da izdvoje dovoljna sredstva iz proračuna za provedbu zakona o pravdi za djecu i da poboljšaju sustave podrške za djevojčice i dječake koji su žrtve nasilja i zlostavljanja te djecu u sukobu sa zakonom;
38. poziva mađarske vlasti da dostave sve relevantne informacije i potrebna objašnjenja u vezi s predmetom bivšeg makedonskog premijera Gruevskog, koji je uz tajnu diplomatsku pomoć Mađarske pobjegao iz zemlje kako bi izbjegao zatvorsku kaznu; smatra da to predstavlja upletanje u unutarnje poslove bivše jugoslavenske republike Makedonije te, posebno, čin nepoštovanja pravosuđa i vladavine prava u toj zemlji; prima na znanje zahtjev za izručenje koji su izdala nadležna tijela u Skoplju i očekuje da će Mađarska djelovati strogo u skladu s relevantnim nacionalnim i međunarodnim zakonima te da će potvrdno odgovoriti na taj zahtjev;

Temeljna prava i civilno društvo

39. pozdravlja mjere za izgradnju većeg povjerenja između zajednica i poziva na uključivu i transparentnu reformu otvorenih aspekata provedbe Ohridskog okvirnog sporazuma;

smatra da je ključno osigurati potpunu afirmaciju etničkih manjina u javnom životu; poziva na daljnje mjere za poticanje uključenja manjina u obrazovanje s ciljem poticanja socijalne kohezije i integracije zajednica;

40. smatra da se makedonski pravni postupci moraju nastaviti u skladu s postupcima u toj zemlji te da Nikola Gruevski mora odgovarati pred makedonskim pravosudnim sustavom; poziva Mađarsku da poštuje neovisnost makedonskog pravosudnog sustava i vladavinu prava u zemlji, ponovno razmotri politički azil koji je dodijelila Nikoli Gruevskom te da ga izruči Skoplju; od svih uključenih strana očekuje da postupaju strogo u skladu s relevantnim nacionalnim i međunarodnim zakonima; ističe da se ti sudski postupci ne bi smjeli politizirati;
41. pozdravlja reforme i nastojanja u pogledu postupnog usklađivanja pravnog okvira sa standardima EU-a, odluku države o zauzimanju pozicije promatrača u Agenciji Europske unije za temeljna prava i ratifikaciju većine međunarodnih instrumenata za ljudska prava; potiče punu implementaciju standarda za ljudska prava i dokumente politika poput Europske konvencije o ljudskim pravima (ECHR), uz osobitu pozornost posvećenu pravu na pošteno suđenje, slobodu okupljanja i udruživanja, pravu na život, slobodu izražavanja i poštivanje privatnog i obiteljskog života;
42. napominje da donošenje zakona o uporabi jezika predstavlja važno postignuće i žali zbog taktika remećenja kojima je cilj narušiti donošenje zakona u skladu sa standardnim procedurama;
43. pozdravlja odluku države da ratificira Istanbulsku konvenciju od 23. ožujka 2018. i poziva je da dovrši pravne reforme za borbu protiv diskriminacije i nasilja nad ženama, djevojčicama i djecom i da nastavi iskorjenjivati nasilje u obitelji i rodno uvjetovano nasilje koje je još uvijek široko rasprostranjeno;
44. naglašava potrebu da se osigura autonomija i adekvatni ljudski i financijski resursi za nezavisna nadzorna tijela; pohvaljuje ulogu Ureda ombudsmana u ostvarivanju ljudskih prava i naglašava da je potrebno uspostaviti sustav praćenja mjera poduzetih u vezi s odlukama ombudsmana;
45. i dalje izražava zabrinutost zbog teške situacije osoba s posebnim potrebama i postojane diskriminacije protiv njih; poziva na učinkovitu provedbu postojećih instrumenata i strategija;
46. pozdravlja početne korake koji se poduzimaju u cilju jačanja prevencije diskriminacije i potiče vlasti da uključe seksualnu orijentaciju i rodni identitet kao diskriminacijske osnove u Zakon o prevenciji i zaštiti od diskriminacije; poziva vlasti da izdvoje prikladna sredstva za provedbu Nacionalne strategije za jednakost i nediskriminaciju za razdoblje od 2016. do 2020.; potiče vlasti da počnu učinkovito rješavati zločin iz mržnje i govor mržnje usmjerene protiv manjina, uključujući osjetljive skupine poput romske manjine i zajednice LGBTI te da kazni homofobno i transfobno nasilje i pozive na nasilje; i dalje izražava zabrinutost zbog još uvijek prisutnih društvenih predrasuda i govora mržnje protiv LGBTI osoba u medijima, na internetu i na društvenim mrežama; poziva vlasti da osiguraju učinkovitu zaštitu i uspostave odvratajuće i proporcionalne sankcije za govor mržnje, homofobna/transfobna djela i nasilje; ističe potrebu za omogućavanjem pristupa zdravstvenoj skrbi za transrodne osobe; žali zbog kontinuiranih nedostataka u radu Povjerenstva za zaštitu od diskriminacije; pozdravlja

uspostavu međustranačke parlamentarne skupine za prava zajednice LGBTI i međustranačke parlamentarne skupine za prava romske manjine;

47. poziva na to da se strategije i zakoni u području prava pripadnika manjinskih skupina i njihove zaštite u potpunosti provode i da ih se podržava javnim sredstvima; ustraje u tome da se poduzmu mjere za dodatno poboljšanje stopa obrazovanja, zapošljavanja, zdravstvene skrbi, smještaja, pristupa dobrima i uslugama te životnih uvjeta za Rome, uz osudu segregacije u školama i drugih oblika diskriminacije;
48. pozdravlja znatan napredak u operativnom okruženju organizacija civilnog društva te u savjetovanju s njima, uključujući osnivanje Vijeća za suradnju s civilnim društvom; naglašava potrebu za jačanjem pravnog, financijskog, administrativnog i političkog okvira, među ostalim i zakonima o zakladama i donacijama; naglašava važnost strukturiranog sudjelovanja organizacija civilnog društva redovitijim, sveobuhvatnijim, nediskriminatornim i predvidljivijim savjetodavnim postupkom;
49. ponovno izražava svoju potporu inicijativi za uspostavu regionalne komisije za utvrđivanje činjenica o svim žrtvama ratnih zločina i drugim teškim povredama ljudskih prava počinjenima na području bivše Jugoslavije (REKOM); potiče vladu da u tom smislu preuzme inicijativu; naglašava važnost tog procesa i aktivne uključenosti svih regionalnih političkih vođa kako bi REKOM započeo s radom bez daljnje odgode; skreće pozornost na Koaliciju za REKOM-ov prijedlog akcijskog plana za REKOM, s jasnim datumima i referentnim vrijednostima;
50. pozdravlja pojačane napore vlade da ubrza postupak deinstitucionalizacije i reformi socijalnog sektora; pohvaljuje nastojanja u pogledu prestanka smještanja djece u velike javne institucije i preusmjeravanja na uspostavu obitelji i osiguravanje usluga skrbi unutar zajednice; poziva vlasti da hitno poduzmu mjere da bi se smanjila rastuća stopa perinatalne smrtnosti i uspostavio sustav za analizu uzroka ovog alarmantnog trenda;
51. pozdravlja partnerstvo između vlade i Nacionalnog vijeća mladih provedbom programa Jamstva za mlade kao dobar mehanizam suradnje između mladih i donositelja odluka u formulaciji i provedbi politika za mlade; poziva vladu da poveća razinu financijske potpore organizacijama za mlade i mladima kako bi riješila problem odljeva mozгова;

Mediji

52. ističe ključnu ulogu nezavisnih medija za demokratsku i poticajnu okolinu; primjećuje skromna poboljšanja u okruženju u kojem djeluju mediji i u uvjetima neovisnog izvješćivanja; poziva na inicijative usmjerene na stvaranje okruženja pogodnog za profesionalno djelovanje svih dionika medija, bez ikakvih unutarnjih ili vanjskih utjecaja, kao i za istraživačko novinarstvo; pozdravlja ukidanje medijskog oglašavanja koje sponzorira država na temelju političkih preferencija kao važne mjere kojom se potiču ravnopravni uvjeti u tom sektoru te poziva na daljnje zaštitne mjere protiv politizacije medija; ističe potrebu za jačanjem neovisnosti i kapaciteta medijskog regulatornog tijela i javne radiotelevizije; poziva na provedbu mjera koje će povećati zaštitu radnih i socijalnih prava novinara i osigurati da nasilje, zlostavljanje i prijetnje čija su meta novinari neće proći nekažnjeno, što bi također doprinijelo smanjenju autocenzure koja prevladava u medijima;
53. pozdravlja poboljšanja u osiguravanju pristupa informacijama; naglašava potrebu za

ažuriranjem pravila o medijskim uslugama i o pristupu javnim informacijama; naglašava potrebu da se pokaže nulta tolerancija u pogledu prijetnji, zastrašivanja novinara i napada na novinare učinkovitim praćenjem, prikladnom registracijom i temeljitom istragom takvih incidenata; osuđuje svaki oblik govora mržnje i provokativni jezik; poziva na učinkovite mjere suzbijanja ovakvog djelovanja i suzbijanja kršenja novinarskog etičkog kodeksa na internetu; nadalje, ističe potrebu hitne reforme medijskog sektora kojom bi se ojačala Agencija za audio i audiovizualne medijske usluge i zajamčilo objektivno i profesionalno izvještavanje;

Gospodarstvo

54. ističe da je potrebno poboljšati poslovno okruženje fiskalnom prilagodbom i regulatornom transparentnošću i pouzdanošću, te rješavanjem preostalih manjkavosti u području vladavine prava, zamršenih regulatornih postupaka i proizvoljnih inspekcija;
55. potiče vlasti da riješe problem velikog neformalnog gospodarstva i stalne probleme utaje poreza te loše izvršenje ugovora koji i dalje odvrćaju izravna strana ulaganja; ističe potrebu za provođenjem mjera o javnoj nabavi i unutaršnjoj financijskoj kontroli; konstatira potrebu za poboljšanjem transparentnosti podataka o potrošnji javnih sredstava, javnoj nabavi, o državnoj potpori i o upotrebi sredstava EU-a; poziva na uvođenje mjera kojima se poboljšava planiranje, programiranje i upravljanje kapacitetima nacionalnih struktura Instrumenta pretprijetne pomoći (IPA);
56. poziva vladu da učini digitalizaciju jednim od svojih temeljnih međusektorskih prioriteta; poziva da se bez odgode izradi dugoročna digitalna strategija, uključujući, između ostalog, strategiju za e-upravljanje, IKT strategiju i nacionalnu strategiju za kibersigurnost; naglašava da bi sveobuhvatan digitalni program poboljšao gospodarsku okolinu i uspješnost, te omogućio veću transparentnost i učinkovitost javne uprave i službi;
57. cijeni nastojanja vlade da poboljša uvjete za mlade i osnaži doprinos mladih u politici, primjerice Nacionalnom strategijom za mlade (2016. – 2025.); potiče vladu da se bori s visokom stopom nezaposlenosti mladih premošćivanjem jaza između vještina mladih osoba s diplomom i potreba privatnih poduzeća;
58. potiče vladu na rješavanje problema dugoročne nezaposlenosti, nezaposlenosti mladih i niske razine sudjelovanja žena na tržištu rada na sveobuhvatan i inovativan način; poziva na hitne reforme obrazovnog sustava kako bi se osiguralo da stečene vještine odgovaraju potrebama tržišta rada, te time spriječio odljev mozgova; potiče vladu na osmišljavanje strategije digitalnih vještina i poticanje digitalne pismenosti među stanovništvom;
59. napominje da je bivša jugoslavenska republika Makedonija posljednji popis stanovništva provela 2002. godine; naglašava važnost provedbe novog i dugo očekivanog popisa stanovništva kako bi se dobila ažurirana i realistična demografska statistika u skladu sa standardima EU-a;
60. pozdravlja činjenicu da je makedonski Parlament usvojio novi zakon o energetici koji nadomješta treći energetske pakete EU-a i potpuno je kompatibilan s Ugovorom o energetske zajednici; poziva vlasti da se koncentriraju na reforme energetske tržišta te da zajamče sigurnost opskrbe i diversifikaciju izvora energije, posebice obnovljivim

izvorima energije;

61. prima na znanje brojne planirane infrastrukturne projekte unutar zaštićenih područja koji bi mogli imati značajan utjecaj na buduća područja Natura 2000; u tom pogledu traži da se poštuju preporuke Stalnog odbora Bernske konvencije (br. 184(2015)) i obustavi provedba projekata na području nacionalnog parka Mavrovo sve dok se ne provede strateška procjena utjecaja na okoliš u skladu sa zakonodavstvom EU-a u području zaštite okoliša; nadalje, traži da se poštuje odluka UNESCO-ova Odbora za svjetsku baštinu (40 COM 7B.68) o prirodnoj i kulturnoj baštini ohridske regije te da se prije poduzimanja daljnjih koraka provedu sveobuhvatna strateška procjena utjecaja na okoliš i procjena utjecaja na baštinu; poziva da se izradi nacionalna hidroenergetska strategija u skladu sa zakonodavstvom EU-a o okolišu;
62. potiče državu da razvija konkurentnost na tržištu plina i električne energije s ciljem potpunog razdvajanja komunalnih poduzeća u skladu s trećim energetske paketa EU-a; poziva na znatna poboljšanja u pogledu energetske učinkovitosti, proizvodnje obnovljive energije i borbe protiv klimatskih promjena;
63. pohvaljuje bivšu jugoslavensku republiku Makedoniju zbog ratifikacije Pariškog sporazuma 9. siječnja 2018., jer je borba protiv klimatskih promjena ostvariva samo zajedničkim naporima;
64. pozdravlja pozitivan pristup vlade regionalnoj suradnji i dobrosusjedskim odnosima, te njezino aktivno sudjelovanje u regionalnim inicijativama poput Procesu suradnje u jugoistočnoj Europi, Vijeća za regionalnu suradnju, CEFTA-e, Zapadnobalkanske šestorke, Ugovora o Energetskoj zajednici, Sporazuma o Europskom zajedničkom zračnom prostoru, Srednjoeuropske inicijative, Regionalne inicijative za migracije, azil i izbjeglice (MARRI) te Procesu „Brdo-Brijuni”;
65. pozdravlja predanost države projektima povezivosti u okviru Berlinskog procesa; utvrđuje potrebu da se cestovni promet diversificira provedbom mjera za reformu željezničkog sustava nadgradnjom ili izgradnjom željezničkih veza iz Skopja do glavnih gradova susjednih država; poziva na veći napredak u finalizaciji željezničkih i cestovnih veza unutar koridora VIII i X;
66. poziva na daljnje olakšavanje trgovine i carine te na diversifikaciju izvoza, uključujući korištenje potencijala za regionalnu trgovinu; poziva Komisiju da zemlju izuzme iz sigurnosnih mjera za čelik i aluminij;
67. izražava zabrinutost zbog alarmantne razine onečišćenja zraka u Skopju i drugim izrazito onečišćenim gradovima te poziva državne i lokalne vlasti da hitno poduzmu primjerene mjere kojima će se uhvatiti u koštac s tom kriznom situacijom, poput mjera za praćenje i poboljšanje kvalitete zraka, uključujući poboljšanje javnog prijevoza i učinkovite planove mobilnosti; poziva državu da pod hitno uskladi zakonodavstvo s pravnom stečevinom kad je riječ o očuvanju okoliša, prirode i klime; potiče na razvijanje sustava upravljanja otpadom;

o

o o

68. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji te vladi i

parlamentu bivše jugoslavenske republike Makedonije.